

gemeente **Oosterhout**

NOTA VOOR DE RAAD

Datum: 15 januari 2018	Nummer raadsnota: BI.0180028
Onderwerp: Ondersteuning kinderen uit gezinnen met beperkte financiële middelen	

Portefeuillehouder: Vissers	Bijlagen: 1. Notitie ondersteuning kinderen uit gezinnen met beperkte financiële middelen	Ter inzage: 1.
---------------------------------------	---	--------------------------

Voorstel:

1. Het aanvullend minimabeleid gericht op ondersteuning van kinderen zoals neergelegd in de notitie "ondersteuning kinderen uit gezinnen met beperkte financiële middelen" vaststellen;
2. Voor de uitvoering van dit aanvullend minimabeleid de extra middelen (Klijnsma-gelden) ad € 250.000 per jaar, die hiervoor via het gemeentefonds worden ontvangen, aanwenden.

Samenvatting

Vanaf 2017 heeft het Rijk € 100 miljoen structureel beschikbaar gesteld voor armoedebestrijding onder kinderen. Van dit bedrag wordt € 85 miljoen via het gemeentefonds verdeeld over de gemeenten. Voor de gemeente Oosterhout gaat het om een bedrag van ongeveer € 250.000 per jaar.

Bij het beschikbaar stellen van de middelen heeft de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) aangegeven dat de extra gelden nadrukkelijk bedoeld zijn voor het realiseren van een aanvulling op wat al door gemeenten wordt gedaan aan armoedebestrijding. Het doel van de extra middelen is om alle kinderen de kans te geven om op een volwaardige manier mee te kunnen laten doen. Overigens kan hierbij nog worden opgemerkt dat de middelen niet geoormerkt zijn, er is dus geen wettelijke verplichting om de middelen te besteden aan extra ondersteuning van kinderen. Wel hebben het ministerie van SZW en de VNG bestuurlijke afspraken gemaakt, waarbij is afgesproken dat de extra middelen zullen worden ingezet als aanvullende impuls op al bestaande financiële middelen. Hierbij is tevens afgesproken dat de inzet van deze extra middelen geëvalueerd zal worden. De eerste evaluatie zal in 2018 plaatsvinden.

Een voorstel over de wijze van invulling van de aanvullende ondersteuning van kinderen stond op de agenda van de raadsvergadering van 12 december 2017. Tijdens deze raadsvergadering bleek dat u ons voorstel niet ondersteunde. U heeft er voor gekozen om het voorstel opiniërend te behandelen en hierbij tevens een motie aangenomen waarin aan ons richting is meegegeven voor een aangepast voorstel.

Het voorstel dat in december in de gemeenteraad aan de orde was, is mede tot stand gekomen op basis van een interactief proces met betrokkenen. In dit proces zijn drie basisschoolklassen en een klas uit het voortgezet onderwijs betrokken. Verder zijn verschillende maatschappelijke organisatie, die een raakvlak hebben met het thema 'armoede bij kinderen', betrokken. Omdat het op basis van dit proces opgestelde voorstel onvoldoende draagvlak bij u had, hebben wij een nieuw voorstel

opgesteld. Bij het opstellen van het gewijzigde voorstel is zoveel mogelijk getracht om de input die naar voren is gebracht tijdens het interactieve proces met betrokkenen en de wensen die u heeft geuit en mede heeft vastgelegd in een motie samen te brengen.

In vergelijking met het eerdere voorstel is nu gekozen om een uitgebreidere notitie op te stellen. Hierin hebben wij de aanvullende maatregelen die worden voorgesteld meer in het perspectief van het al bestaande beleid gebracht.

Gelet op het feit dat er slechts beperkte tijd was om een aangepast voorstel op te stellen, zijn nog niet alle voorstellen die gedaan worden tot in detail uitgewerkt. Voor de exacte uitwerking is bij een aantal voorstellen overleg nodig met maatschappelijke partners. Het betreft overigens voor een belangrijk deel maatschappelijke partners die al eerder betrokken zijn in het proces van totstandkoming van het eerste voorstel.

Voor wat betreft de invulling richt het aanvullend beleid zich op de volgende onderdelen:

- Participatie op school
- Maatschappelijke participatie
- Naschoolse activiteiten
- Vakantieactiviteiten
- Gezondheid
- Vergroten bereik
- Maatwerk

Wat willen we bereiken?

Kinderen van ouders met weinig financiële middelen moeten de mogelijkheid hebben om volwaardig deel te nemen aan de samenleving om hiermee uitsluiting te voorkomen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die opgroeien in een gezin met weinig geld vaak aan de zijlijn staan. Zij zitten minder vaak op sport of muziekles dan hun leeftijdsgenoten, mijden verjaardagsfeestjes omdat ze geen cadeautjes kunnen meenemen, kunnen niet mee op schoolreisje of beschikken niet over een winterjas of een fiets. Het niet kunnen meedoen zorgt vaak voor een gevoel van uitsluiting en onzekerheid. Schaamte en stigmatisering kunnen van invloed zijn op de persoonlijke en psychische ontwikkeling van een kind en vergroten de kans op achterstand en ongelijkheid.¹

Het huidige gemeentelijk minimabeleid voorziet al in een aantal maatregelen om kinderen, die opgroeien in een gezin met beperkte financiële middelen, te ondersteunen. Met de voorgestelde aanvullende maatregelen wordt hieraan een impuls gegeven. Hiermee willen we deze kinderen nog meer kansen geven om op een volwaardige manier te participeren in de samenleving en ze hiermee gelijke kansen bieden.

Wat gaan we daarvoor doen?

De aanvullende maatregelen richten zich op verschillende terreinen van maatschappelijke participatie. In de bijgaande notitie wordt in paragraaf 3.3 uitgebreid ingegaan op de wijze van invulling van dit aanvullend beleid. Hieronder wordt dit nog kort uiteengezet.

Participatie op school

De basis voor de toekomst van een kind wordt gelegd op school. Van belang is dat een kind op school volwaardig mee kan doen en hierin niet belemmerd wordt door financiële beperkingen. Het bestaande minimabeleid voorziet al in een financiële tegemoetkoming in de indirecte schoolkosten. Daarnaast voorziet het in de verstrekking van een PC en tegemoetkoming in de kosten van een internetaansluiting via de Stichting Leergeld. Voor wat betreft dit laatste onderdeel wordt voorgesteld om het verstrekkingenniveau uit te breiden. Hiervoor zal overleg plaatsvinden met Stichting Leergeld. Verder zal in overleg met de scholen voor voortgezet onderwijs gezien worden in welke mate extra ondersteuning wenselijk is. Het gaat hierbij specifiek om het wegnemen van knelpunten met

¹ Save the Children (2016), Child Poverty. What drives it and what means to children across the world.

betrekking tot de beschikbaarheid van mobiele apparaten (laptop, tablet) en de deelname aan extra onderwijs, zoals Cambridge Engels.

Maatschappelijke participatie

De maatschappelijke participatie in de vorm van ondersteuning bij lidmaatschap van bijvoorbeeld een sportclub is vormgegeven via de Stichting Leergeld. In het outputcontract, dat onder de subsidieverstrekking aan Leergeld ligt, zijn hierover afspraken gemaakt. Met Leergeld zal in overleg getreden worden over de intensivering van dit beleid. Hierbij zal ook bezien worden of aansluiting bij de Stichting Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds een meerwaarde kan hebben.

Naschoolse activiteiten

In Oosterhout worden verschillende naschoolse activiteiten georganiseerd. Deze activiteiten bevorderen de sociale contacten tussen kinderen. Voor sommige van deze activiteiten wordt een eigen bijdrage gevraagd. Een dergelijke bijdrage kan een belemmering vormen voor deelname aan de activiteiten. Voorgesteld wordt om dergelijke financiële drempels zoveel mogelijk weg te nemen.

Vakantieactiviteiten

Veel activiteiten, zoals sportclubs en naschoolse activiteiten, liggen tijdens de zomervakantie stil. Veel kinderen gaan dan op vakantie en/of bezoeken bijvoorbeeld pretparken. Kinderen uit gezinnen met een laag inkomen kunnen vaak niet op vakantie en er zijn ook geen middelen om pretparken te bezoeken. Om deze kinderen ook wat te bieden tijdens deze periode zal bezien worden of er binnen Oosterhout een vakantieaanbod ontwikkeld kan worden.

Gezondheid

Een onderwerp dat tijdens de interactieve bijeenkomsten met kinderen nadrukkelijk naar voren is gekomen is gezondheid. Kinderen hebben gezondheid als een van de speerpunten benoemd waaraan de gemeente aandacht zou moeten besteden in het minimabeleid. Dit aspect krijgt dan ook een plaats in het aanvullende beleid. Voor wat betreft gezonde voeding zal overleg gevoerd worden met de Goederenbank over de mate van gezonde voeding in de voedselpakketten die verstrekt worden. Daarnaast zal bezien worden in hoeverre een verbinding tussen minimabeleid en de JOGG (Jongeren op gezonde gewicht) aanpak een meerwaarde kan hebben.

Vergroten bereik

Een van de blijvende knelpunten van het minimabeleid is het niet gebruik. Een deel van de huishoudens, waarvoor regelingen zijn bedoeld, maakt hiervan geen gebruik. Mensen weten niet altijd dat ze recht op een bepaalde voorziening hebben en soms wil men uit schaamte geen beroep doen op een voorziening.

Het terugdringen van niet gebruik moet blijvend aandacht hebben. Zowel het al bestaande beleid als het voorgestelde aanvullend beleid zal dan ook voldoende bekendheid moeten krijgen. Verder is het van belang dat de toegang tot voorzieningen laagdrempelig is.

Maatwerk

Het minimabeleid gericht op ondersteuning van kinderen kent, inclusief de voorgestelde aanvullingen, verschillende ondersteuningsmogelijkheden. Een van de algemene kenmerken van het minimabeleid is dat in de individuele situatie gekeken wordt welke ondersteuning noodzakelijk is. Dit geldt dus ook voor de specifieke instrumenten die onderdeel uitmaken van het minimabeleid. Er kunnen zich echter altijd situaties voordoen waarin ondersteuning gewenst is die niet valt onder een van de specifiek genoemde voorzieningen. Voor deze gevallen blijft het altijd mogelijk om individueel maatwerk te leveren. Het individualiseringsbeginsel en hiermee dus de mogelijkheid van het leveren voor maatwerk is een van de uitgangspunten van de Participatiewet en dus ook bij de verlening van bijzondere bijstand.

Wat mag het kosten?

Het Rijk stelt structureel gelden beschikbaar voor de aanvullende ondersteuning van kinderen die in een armoedesituatie leven. Voor Oosterhout gaat het om een bedrag van ongeveer € 250.000 per jaar. De middelen komen via het gemeentefonds naar de gemeente en zijn niet formeel geoormerkt.

Dit betekent dat u jaarlijks met de vaststelling van de begroting vast zal moeten leggen of en in welke mate er middelen voor dit doel beschikbaar gesteld worden. Voor het jaar 2018 zijn deze middelen al opgenomen in de begroting. Hiermee geeft u ons de mogelijkheid om het aanvullend beleid, zoals neergelegd in de bijgaande notitie, uit te voeren.

We zullen de in de begroting beschikbare gestelde middelen met een afzonderlijke kostenplaats labelen in de financiële administratie. Op deze manier blijft inzichtelijk welke uitgaven worden gedaan in het kader van het aanvullende beleid gericht op ondersteuning van kinderen. Via de reguliere P&C-cyclus zullen wij u vervolgens rapporteren over het verloop van deze uitgaven.

Indien niet alle middelen zijn besteed, kan bij de vaststelling van de jaarrekening een besluit genomen worden over de aanwending van dit overschot. Ook voor het deel van de middelen over het jaar 2017 dat niet is besteed is dit van toepassing.

Omdat een aantal voorgestelde maatregelen nog verder uitgewerkt moet worden, zijn nog niet van alle maatregelen de kosten exact te bepalen. De voorlopige indicatie van de kosten ziet er als volgt uit:

Participatie op school	€	50.000
Maatschappelijke participatie	€	50.000
Naschoolse activiteiten	€	25.000
Vakantieactiviteiten	€	25.000
Gezondheid	€	50.000
Vergroten bereik	€	10.000
Impuls maatwerk	€	40.000
Totaal	€	250.000

Op welke manier is/wordt vormgegeven aan burgerparticipatie?

In het proces van totstandkoming van het voorstel zoals dit aan de orde was in de raadsvergadering van 12 december 2017 zijn verschillende externen betrokken. Er heeft een interactief proces met drie basisschoolklassen en een klas in het voortgezet onderwijs plaatsgevonden. Daarnaast zijn verschillende maatschappelijke organisaties in het proces betrokken geweest. Ook in het nieuwe voorstel is de input die hierbij gegeven is gebruikt.

gemeente **Oosterhout**

BESLUIT VAN DE RAAD

Nummer: BI.0180028

DE RAAD VAN DE GEMEENTE OOSTERHOUT;

Gelezen het voorstel van het college van 22 januari 2018

BESLUIT:

1. Het aanvullend minimabeleid gericht op ondersteuning van kinderen zoals neergelegd in de notitie "ondersteuning kinderen uit gezinnen met beperkte financiële middelen" vast te stellen;
2. Voor de uitvoering van dit aanvullend minimabeleid de extra middelen (Klijnsma-gelden) ad € 250.000 per jaar, die hiervoor via het gemeentefonds worden ontvangen, aan te wenden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 27 februari 2018.

DE RAAD VOORNOEMD,

, voorzitter

, griffier